

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 19.05.2004
KOM(2004)385 končno

2004/0121(CNS)

Predlog

SKLEP SVETA

o odobritvi jamstva Skupnosti Evropski investicijski banki za izgubo pri posojilih za določene vrste projektov v Rusiji in v zahodnih novih neodvisnih državah (WNIS)

(predložena s strani Komisije)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. UVOD

Ta predlog obravnava odobritev jamstva Skupnosti za znesek do 500 milijonov EUR za pokritje posojil Evropske investicijske banke (EIB) v Rusiji in zahodnih novih neodvisnih državah (WNIS)¹, kot nadaljevanje Odločbe o Severni Dimenziji² in v skladu s Širšo evropsko novo sosedsko³ politiko. Vmesni pregled⁴ mandata EIB za zunanja posojila v skladu z Odločbo Sveta 2000/24/ES⁵ je potrdil potrebo po povečanju investicij v Rusiji in WNIS.

(1) Pretekle izkušnje

Evropski Svet je decembra 1997 v Luksemburgu prvič identificiral Severno Dimenzijo na ravni celotne EU v zunanji in čezmejni politiki Evropske Unije. Evropski svet (decembra 1998) na Dunaju in Evropski svet (junija 1999) v Kölnu, pa sta jo razvila v bolj konkreten koncept. Novembra 1999 je finsko predsedstvo EU izvedlo zunanje ministrsko konferenco o Severni Dimenziji, mesec dni kasneje pa je Evropski svet v Helsinkih pozval Komisijo k pripravi akcijskega načrta za obdobje 2000-2003, ki ga je junija 2000 potrdil Evropski svet v Feiri. Oktobra 2003 je Evropski Svet potrdil drugi akcijski načrt Severne Dimenzije (2004-2006), ki je v veljavo stopil 1. januarja 2004.

Na srečanju v Stockholmu 23. do 24. marca 2001 in v skladu s predlogom Komisije, je Evropski svet odločil, da mora Skupnost omogočiti posojila EIB za izbrane okoljske projekte v ruskem delu bazena Baltiškega morja. Zgornja meja posojila je bila omejena na 100 milijonov EUR, jamstvena stopnja pa je bila določena na 100%. Svet je določil naslednje posebne kriterije:

- Projekti naj imajo močan okoljski cilj in velik pomen za EU.
- EIB naj pri svojem delovanju in na področju financiranja sodeluje z ostalimi mednarodnimi finančnimi institucijami (IFI), da bi zagotovila ustrezno porazdelitev tveganja in primerno pogojenost projekta.
- Svet direktorjev EIB naj projekte predloži v odobritev Svetu guvernerjev le, če Rusija izpolnjuje svoje mednarodne finančne obveznosti, vključno z obveznostmi iz dolga Pariškemu klubu.
- Posojila naj Svet guvernerjev EIB odobri za vsak primer posebej.

¹ Belorusija, Moldavija in Ukrajina.

² Odločba Sveta 2001/777/ES z dne 6. novembra 2001 o odobritvi jamstva Skupnosti Evropski investicijski banki za pri posebnem posojilnem poslu za izbrane okoljske projekte na ruskem delu bazena Baltiškega morja v okviru Severne Dimenzije (UL L 292, 9.11.2001, str. 41).

³ "Širša evropska soseska: Novi okvir za odnose z našimi vzhodnimi in južnimi sosedi", KOM(2003)104.

⁴ "Vmesni pregled mandata za zunanja posojila EIB v skladu z Odločbo Sveta 2000/24/ES", KOM(2003)603.

⁵ Odločba Sveta 2000/24/ES z dne 22. decembra 1999 dodeljuje jamstvo Skupnosti Evropski investicijski banki za izgubo pri posojilih za projekte izven Skupnosti (Osrednja in Vzhodna Evropa, Sredozemske države, Latinska Amerika in Azija ter Južnoafriška Republika) (UL L 9, 13.1.2000, str. 24).

Posojila EIB v okviru te Odločbe se približujejo zgornji meji 100 milijonov EUR.

(2) Evropska sosedstva politika

Novembra 2002 je Svet za splošne zadeve in zunanje odnose pričel izvajati Širšo evropsko pobudo, upoštevajoč posebno situacijo Ukrajine, Moldavije in Belorusije. Evropski svet v Kopenhagnu je decembra 2002 potrdil, da bo širitev pripomogla k učvrstitvi odnosov z Rusijo in pozval k izboljšanju odnosov z Ukrajino, Moldavijo in Belorusijo, ki naj temeljijo na dolgoročni reformi spodbujanja k pristopu, trajnemu razvoju in trgovini.

Marca 2003 je Komisija v svojem Sporočilu o "Širši evropski soseski" orisala predlog pristopa k vzhodnim in južnim sosedom, s končnim ciljem ustvariti "obroč prijateljev", ozemlje skupnih vrednot, stabilnosti in blaginje in globlje gospodarske integracije.

V tem duhu je Evropski Svet z dne 19. junija 2003 potrdil sklepe Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose z dne 16. junija 2003 o Sporočilu Komisije o "Širši evropski soseski" in se razveselil dela, ki ga bosta pri sestavljanju elementov teh politik opravila oba, tako Svet, kot tudi Komisija. Komisar Verheugen je Svetu za splošne zadeve iz oktobra 2003 predal ustno poročilo. Svet, in posledično tudi oktobrski Evropski Svet, sta spodbudila Komisijo naj nadaljuje s to zadevo.

Sporočilo Komisije napoveduje napredno in ciljno širitev splošnega posojilnega mandata EIB na Rusijo in zahodne NIS, v tesnem sodelovanju z EBOR in ostalimi pomembnimi IFI. Širitev aktivnosti EIB bi nagradil te države za uspešno izvedene reforme. Takšna poteza bi odražala njihovo politično pomembnost za EU, kot tudi njihovo potrebo po povečanju investicij v infrastrukturo, ki bi jo lahko pospešili EIB projekti.

(3) Vmesni pregled mandata EIB za zunanja posojila

Oktobra 2003 je Komisija Svetu in Evropskemu parlamentu predložila vmesni pregled mandata EIB za zunanja posojila, vključno s predlogom za spremembo Odločbe Sveta 2000/24/ES. Predlog je obravnaval revizijo preostanka obdobja mandata za jamstvo proračuna Skupnosti.

Na podlagi pregleda se predlaga, da naj se dva regionalna okvirja⁶ za zunanja posojila EIB znotraj celotnega posojilnega okvirja preoblikujeta, tako, da se upošteva dejstvo, da se nove države članice izvzamejo iz obsega splošnega mandata. Preoblikovanje je vplivalo tudi na razvoj prioritet zunanje politike Skupnosti.

Nadalje je bila v skladu s Sporočilom "Širša evropska soseska" predlagana pospešena napredna širitev posojil EIB Rusiji in WNIS. Komisija je predlagala Svetu, naj v okviru splošnega mandata za zunanja posojila WNIS dodeli 300 milijonov EUR.

⁶ Zgornje meje so: Jugovzhodne sosede 9 185 milijonov EUR, Sredozemske dežele 6 520 milijonov EUR, Latinska Amerika in Azija 2 480 milijonov, Južnoafriška Republika 825 milijonov in Turčija v okviru posebnega delovnega programa carinske unije 450 milijonov EUR.

2. PREDLOG

V okviru svojih zaključkov o finančnem sodelovanju z Rusijo in WNIS, je Ekonomsko-finančni svet dne 25. novembra 2003 privolil v jamstvo Skupnosti z zgornjo mejo 500 milijonov EUR za posojila, ki bi jih EIB Rusiji in WNIS odobrila iz lastnih sredstev. To dejanje bi lahko pomenilo nadaljevanje Odločbe 2001/777/ES. Zagotovilo bi lahko omejena posojila Rusiji in WNIS v določenih sektorjih (to so okolje in transport, telekomunikacije, energijska infrastruktura s poudarkom na linijah TEN, ki imajo čezmejni vpliv na državo članico) in omogočilo izjemno koriščenje iz 100% jamstvenega kritja splošnega mandata za zunanja posojila.

Širitev aktivnosti EIB na WNIS bi nagradilo uspešne reforme, ki so jih izvedle te nove sosedje. V primeru Rusije, bi posojila nadgrajevala izkušnje, pridobljene iz sedanjega mandata za posojila v podporo okoljskim projektom v ruskem delu bazena Baltskega morja. Širitev bi odražala politično pomembnost regije za EU, kot tudi potrebo po večjih investicijah v infrastrukturo, ki bi jih pospešili EIB projekti.

Ta mandat bi bil na eni strani predmet ustrezno pogojene usklajenosti z dogovori na visoki ravni EU o političnih in makroekonomskih vidikih in ostalimi IFI o sektorskih in projektnih vidikih, na drugi strani pa predmet ustrezno razdeljenega dela med EIB in EBOR. Posojila EIB bi se dodeljevala vsaki državi posebej, glede na ustrezne uspehe reform, ki jih je izvedla vsaka od omenjenih dežel. Predlaga se, da naj bi posamezne dežele postale upravičene v okviru zgornje meje, če in ko izpolnijo določeno pogojeno skladnost z dogovori Evropske unije na visoki ravni o političnih in makroekonomskih vidikih z obravnavano državo. Komisija naj določi kdaj je določena država izpolnila določeno pogojenost in o tem obvesti EIB.

V nasprotju s Severno dimenzijo, ta predlog ne predvideva odobritve s strani Sveta guvernerjev EIB za vsak primer posebej.

V skladu s splošno mandatno Odločbo 2000/24/ES, se predlaga, da naj Odločba pokriva posojilne aktivnosti EIB do konca januarja 2007.

Vključitev Rusije in WNIS v splošni mandat bo presojana v pregledu splošnega mandata, ki bo izveden v letu 2006.

3. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Proračun EIB za posojila, kot tudi proračun Komisije za Euratom in za posojila za makro finančno pomoč, puščata zadostno razliko za zagotovitev jamstva za predlagano razširitev mandata iz rezervnega na jamstveni sklad. Neposredni vpliv širitve na proračun je povezan z mehanizmom jamstvenega sklada in vpliva na uporabo rezerv za jamstveni sklad. Glej tabelo spodaj:

Table 1: Napoved jamstvenega sklada

(milijon EUR)

		2004		2005		2006 ³	
		Znesek posojila	rezervacije	Znesek posojila	rezervacije	Znesek posojila	rezervacije
EIB posojila							
Mandat		2.840,00	166,14	2.909,00	170,18	2.910,00	170,24
	popravek ¹	-181,00	-10,59	0,00	0,00	0,00	0,00
Baltsko morje Rusija		75,00	6,75	0,00	0,00	0,00	0,00
	popravek ¹	-15,00	-1,35	0,00	0,00	0,00	0,00
Rusija/WNIS		100,00	9,00	200,00	18,00	200,00	18,00
	popravek ¹	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Skupaj posojila EIB	2.819,00	169,95	3.109,00	188,18	3.110,00	188,24
Posojila za makrofinančno pomoč		200,00	18,00	250,00	22,50	250,00	22,50
Euratom posojila		223,50	20,12	0,00	0,00	0,00	0,00
Skupaj rezervacije			208,07		210,68		210,74
Rezerva			221,00		225,00		229,00
Razlika			12,93		14,32		18,27
Preostanek 100% kapacitete zavarovanja 2004-2006	Letno ²	143,71		159,15		202,94	
	Kumulativno	143,71		302,86		505,80	

¹ Popravek rezervacij v letu 2003, ki vplivajo na dejanska posojila v letu 2003

² Letna preostala kapaciteta = razlika / 0,09.

³ Dejansko 31. januarja

Proračunske postavke, na katere se nanaša jamstvo Skupnosti so navedene v mio EUR.

Predlog

SKLEP SVETA

o odobritvi jamstva Skupnosti Evropski investicijski banki za izgubo pri posojilih za določene vrste projektov v Rusiji in v zahodnih novih neodvisnih državah (WNIS)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, zlasti člena 308 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije⁷,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta⁸,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V podporo Evropske sosedске politike Evropske unije želi Svet Evropski Investicijski Banki (EIB) omogočiti dodeljevanje posojil za določene vrste projektov v Rusiji in Zahodnih novih neodvisnih državah (“WNIS”), to je Belorusiji, Moldaviji in Ukrajini.
- (2) V podporo pobudi Severne dimenzije, ki jo je sprožil Svet decembra 1999 v Helsinkih, je bila 6. novembra 2001 sprejeta Odločba Sveta 2001/777/ES, o odobritvi jamstva Skupnosti Evropski Investicijski banki za škodo v okviru posebnih posojilnih poslov za izbrane okoljske projekte v ruskem delu bazena Baltskega morja v okviru Severne Dimenzije⁹.
- (3) Posojila EIB v okviru Odločbe 2001/777/ES se sedaj približujejo zgornji meji.
- (4) V okviru svojih zaključkov je Ekonomsko-finančni svet dne 25. novembra 2003 pristal na dodatno dodelitev posojil EIB Rusiji in WNIS, kot nadaljevanje Odločbe 2001/777/ES za projekte na področjih, na katerih ima EIB sorazmerno korist in kjer obstaja nezadovoljeno povpraševanje po posojilih. Področja na katerih se smatra, da ima EIB “sorazmerno korist” so: tako okolje kot tudi transport, telekomunikacije in energijska infrastruktura s poudarkom na linijah čezevropskega omrežja (“TEN”), ki imajo čezmejni vpliv za državo članico.
- (5) Posojilni mandat bi moral biti na eni strani ustrezno pogojeno usklajen z dogovori na visoki ravni EU o političnih in makroekonomskih vidikih ter ostalih mednarodnih finančnih institucij o sektorskih in projektnih vidikih, na drugi strani pa bi moral biti predmet ustrezne razdelitve dela med EIB in Evropsko banko za obnovo in razvoj (EBRD).

⁷ UL C [...], [...], str. [...].

⁸ UL C [...], [...], str. [...].

⁹ UL L 292, 9.11.2001, str. 41.

- (6) Financiranje EIB bi moralo potekati v skladu z običajnimi merili in postopki EIB, vključno s primernimi nadzornimi ukrepi, kot tudi s tem povezanimi ustreznimi pravili in postopki Računskega sodišča in OLAF, na takšen način, da je v skladu s politiko Skupnosti. EIB in Komisija naj se redno posvetujeta, ter tako zagotovita usklajenost prioritet in aktivnosti v obravnavanih državah in presodita napredek pri izpolnjevanju pomembnih ciljev politike Skupnosti.
- (7) Pregled splošnega mandata EIB 2006, po Odločbi Sveta 2000/24/ES z dne 22. decembra 1999, na podlagi katere se odobri jamstvo Skupnosti za izgubo pri posojilih za projekte izven Skupnosti (osrednja in vzhodna Evropa, sredozemske države, Latinska Amerika in Azija ter Južnoafriška Republika)¹⁰, bi moral v celoti upoštevati Rusijo in WNIS.
- (8) Pogodba za sprejetje te Odločbe ne določa drugih pooblastil, razen tistih iz člena 308 –

SKLENIL:

Člen 1

Cilj

Skupnost Evropski investicijski banki (v nadaljevanju "EIB") odobri jamstvo za vsa neprejeta, a zapadla plačila za odprta posojila, v skladu s svojimi običajnimi kriteriji in pomembnimi zunanjepolitičnimi cilji Skupnosti, za investicijske projekte, izvedene v Rusiji in v zahodnih novih neodvisnih državah, to so Belorusija, Moldavija in Ukrajina.

Člen 2

Upravičeni projekti

Upravičeni projekti so tisti, ki so gospodarno sprejemljivi in predstavljajo pomembnem interes Evropske unije. Upravičeni sektorji so tako okolje kot transport, telekomunikacije in energijska infrastruktura s poudarkom na linijah čezevropskega omrežja (TEN), ki imajo čezmejni vpliv na državo članico.

¹⁰ UL L 9, 13.1.2000, str. 24.

Člen 3

Zgornja meja in pogoji

1. Celotna zgornja meja odprtih posojil znaša 500 milijonov EUR.
2. EIB se odobri izjemno 100% jamstvo Skupnosti, s katerim krije celoten znesek danih posojil v okviru tega sklepa in vse s tem povezane zneske.
3. Projekti, financirani iz posojil, ki jih krije to jamstvo, morajo izpolnjevati naslednje kriterije:
 - (a) upravičenost v skladu s členom 2;
 - (b) sodelovanje na področju delovanja in, kjer je to primerno, tudi na področju financiranja, EIB z ostalimi mednarodnimi finančnimi institucijami, da bi se s tem zagotovili zadostna porazdelitev tveganja in primerna pogojenost projekta.

EIB in EBOR si delo ustrezno razdelita.

Člen 4

Upravičenost posameznih držav

Posamezne države postanejo upravičene v okviru zgornje meje, če in ko izpolnijo določeno pogojeno usklajenost z dogovori na visoki ravni med Evropsko unijo in obravnavano državo o političnih in makroekonomskih vidikih. Komisija določi, kdaj je posamezna država izpolnila določeno pogojenost in o tem obvesti EIB.

Člen 5

Poročanje

Komisija vsako leto obvesti Evropski parlament in Svet o poslovanju s posojili, izvedenih v okviru tega sklepa in sočasno predloži oceno o koordinaciji in oceno o usklajenosti med mednarodnimi finančnimi institucijami, ki sodelujejo v projektih.

Te informacije naj vključujejo tudi oceno o tem, kako posojila v okviru tega sklepa prispevajo k uresničevanju pomembnih zunanjepolitičnih ciljev Skupnosti.

Za namene prvega in drugega odstavka EIB priskrbi Komisiji ustrezne informacije.

Člen 6

Trajanje

Jamstvo krije posojila sklenjena do 31. januarja 2007.

Če po preteku tega obdobja, posojila, ki jih odobri EIB, ne dosežejo splošne zgornje meje, določene v členu 3(1), se obdobje samodejno podaljša za šest mesecev.

Člen 7

Končne določbe

1. Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. EIB in Komisija oblikujeta pogoje, na podlagi katerih se odobri jamstvo.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

IZKAZ STANJA				
		DATUM:		
1.	PRORAČUNSKÉ POSTAVKE: 01 04 01 11 (Prej B0-222) Jamstvo Evropske skupnosti za posojila Evropske investicijske banke ostalim tretjim državam.	DODELJENA PRORAČUNSKA SREDSTVA:		
2.	NASLOV: Razširitev jamstva Evropske skupnosti za posojila EIB Rusiji in Zahodnim novim neodvisnim državam (WNIS – Belorusija, Moldavija in Ukrajina).			
3.	PRAVNA OSNOVA: Predlog za Odločbo Komisije o odobritvi jamstva Evropski investicijski banki za izgubo pri posojilih za projekte v Rusiji in zahodnih novih neodvisnih državah (WNIS).			
4.	NAMEN: Vnos proračuna bo zagotovil zadostna sredstva v proračunu, namenjena za jamstva, ki jih Evropska skupnost odobri Evropski investicijski banki. Predlog predvideva zgornjo mejo 500 milijonov EUR za kritje posojil EIB Rusiji in WNIS do konca januarja 2007 za posojila, ki jih odobri iz lastnih sredstev. Sredstva za posojila bodo pridobljena iz 100% jamstva Skupnosti.			
5.	FINANČNE POSLEDICE le če je potrebno črpati iz jamstva.	2004 (milijonov EUR)	2005 (milijonov EUR)	2006 (milijonov EUR)
5.0	IZDATKI - KI BREMENIJO PRORAČUN ES (VRAČILA/INTERVENCIJE) Neposredni vpliv širjenja na proračun je povezan z obveznimi izdatki, povezanimi z mehanizmom jamstvenega sklada za zunanje posle. - NACIONALNIH ORGANOV - OSTALI	[9]	[18]	[18]
5.2	METODA IZRAČUNA: Neposredni vpliv razširitve na proračun je povezan z mehanizmom jamstvenega sklada in vpliva na porabo rezerv za jamstveni sklad. Izračunan je v skladu s trenutnimi pravili sklada: znesek zajamčenega posojila * stopnja jamstvenega kritja * stopnja rezervacij = 500 milijonov EUR * 100% * 9% = 45 milijonov EUR. Predvideti je bilo mogoče naslednje količine odobrenih posojil: v letu 2004 100 milijonov EUR, v letu 2005 200 milijonov EUR in v letu 2006 200 milijonov EUR. Proračun EIB za posojila v teh letih, kot tudi proračun Komisije za Euratom in posojila za makro finančno pomoč, puščata zadostno razliko, ki predstavlja sklad za predlagano podaljšanje pooblastil z rezerv na jamstveni sklad. Proračunske postavke, na katerih temelji jamstvo Skupnosti, so navedene v mio EUR. Če bi morala EIB aktivirati jamstvo Skupnosti, posreduje jamstveni sklad. Proračun Skupnosti bo aktiviran le v primeru, da bi se izčrpala sredstva sklada. Posledica tega je, da se zneska in časa za potrebo po črpanju iz proračunske postavke, ne da vnaprej izračunati in je sploh naj ne bi bilo, saj je bil ustvarjen mehanizem jamstvenega sklada, ki naj bi preprečil potrebo po črpanju iz proračuna Skupnosti.			
6.0	ALI SE PROJEKT LAHKO FINANCIRA IZ PRORAČUNSKIH SREDSTEV NAVEDENIH V USTREZNEM POGLAVJU TRENUTNEGA PRORAČUNA?	DA		
UGOTOVITVE:				